

ΠΑΡΝΗΘΑ, ΚΡΑΤΟΣ, ΠΟΛΙΤΕΣ (Ιούλιος 2007)

Συγγραφέας: ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ

«Δώστε στους πολίτες το δικαίωμα και τις ευκαιρίες να συμμετέχουν ενεργά στην πρόληψη και τη διαχείριση», έγραφε ένα από τα πολλά μηνύματα που έλαβα στο ηλεκτρονικό μου ταχυδρομείο για την καταστροφή στην Πάρνηθα. Είναι ένα μικρό δείγμα της πρωτοφανούς κινητοποίησης των πολιτών στους δρόμους και στα bloggs του Διαδικτύου που δεν πρέπει να αντιμετωπιστεί απλά ως άλλη μια εκδήλωση διαμαρτυρίας.

Πολίτες και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) δικαιολογημένα ζητούν ενεργότερη συμμετοχή στην προστασία του περιβάλλοντος και τη διεκδικούν περισσότερο δυναμικά από ποτέ. Τα κυβερνητικά μέτρα για την αποκατάσταση του εθνικού δρυμού, τα οποία και γρήγορα ανακοινώθηκαν, και προς τη σωστή κατεύθυνση είναι, δεν μπορούν να περιοριστούν μόνο στην Πάρνηθα αλλά πρέπει να εφαρμοστούν και σε άλλες περιπτώσεις.

Στόχος του πολιτικού κόσμου, εκτός από την αντιμετώπιση των συνεπειών της καταστροφικής πυρκαγιάς στο μικροκλίμα και την ποιότητα ζωής στην Αττική, πρέπει να είναι η αναστροφή του έντονου αισθήματος δυσπιστίας των πολιτών, οι οποίοι τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει μάρτυρες καταστροφών που δεν αποκαταστάθηκαν ποτέ στα περιαστικά δάση της πρωτεύουσας. Τα παραδείγματα είναι πολλά. Ένα από αυτά είναι η Πεντέλη.

Η Πάρνηθα δεν πρέπει να γίνει Πεντέλη. Και εάν σήμερα φαίνεται να μην αποδεχόμαστε την καταστροφή της πρώτης, δεν πρέπει να αποδεχτούμε και την κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει η δεύτερη. Η κατάσταση στην Πεντέλη είναι αναστρέψιμη. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι το βορειοδυτικό τμήμα της είναι ακόμη ένα όμορφο ζωντανό δάσος που χρειάζεται περισσότερη προληπτική προστασία. Δεν μπορούμε πλέον να κλείνουμε τα μάτια στα αυθαίρετα που έχουν ξεφυτρώσει αντί για δέντρα στα καμένα του 1995 και του 1998.

Πρέπει να ξαναδούμε σε μηδενική βάση τους αποχαρακτηρισμούς και τις

καταπατήσεις καμένων δασικών εκτάσεων και να κατεδαφίσουμε όλα τα παράνομα κτίσματα στην περιοχή. Όχι φυσικά, για να λαϊκίσουμε ή για να εκδικηθούμε.

Αλλά για να ξανακερδίσει το κράτος τη χαμένη του αξιοπιστία και να μεταδώσει ο πολιτικός κόσμος στους πολίτες τη σιγουριά ότι είναι κι αυτός τόσο αποφασισμένος όσο εκείνοι. Θα έβλεπα θετικά τη σύσταση εξεταστικής επιτροπής από τη Βουλή, η οποία με διακομματική συναίνεση θα εξέταζε ποια ήταν η τύχη των καμένων εκτάσεων της τελευταίας δεκαπενταετίας.

Ο σκοπός δεν είναι να αποδοθούν κομματικές ευθύνες αλλά να διορθωθεί το σύστημα, το οποίο αποδεδειγμένα πάσχει. Έχω, εξάλλου, πλήρη συναίσθηση ότι όταν οι πολιτικοί περιορίζονται στο να κατηγορούν ο ένας τον άλλον για το ποιος φταίει περισσότερο, χωρίς να προτείνουν τίποτε το ουσιαστικό, προκαλούν στους πολίτες έντονα αισθήματα δυσφορίας...

Το δυναμικό κίνημα της κοινωνίας των πολιτών δεν πρέπει να παραμείνει απλός θεατής ή κριτής των κρατικών παρεμβάσεων για την αποκατάσταση της Πάρνηθας. Πολίτες, τοπικοί φορείς, ΜΚΟ και εταιρείες πρέπει να συμμετάσχουν ενεργά σε αυτήν την κοινή προσπάθεια. Το κράτος οφείλει να συνειδητοποιήσει ότι υπάρχουν πράγματα που μπορεί να κάνει το ίδιο, υπάρχουν όμως και άλλα τόσα που μπορούν και πρέπει να κάνουν οι ίδιοι οι πολίτες. Γι' αυτό οφείλουμε να δώσουμε γήπεδο σε αυτό το νέο εθελοντικό κίνημα που διαμορφώνεται και που φαίνεται να ξαναζωντανεύει για πρώτη φορά μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Πρέπει να εξετάσουμε τη δυνατότητα ίδρυσης ενός φορέα υπό την αιγίδα μιας μεγάλης περιβαλλοντικής οργάνωσης που θα συντονίζει τις εθελοντικές δράσεις, θα συστήσει ένα «πράσινο ταμείο» για την Πάρνηθα, θα μαζέψει χρήματα και δωρεές ιδιωτών και εταιρειών (τα οποία δύσκολα τα εμπιστεύεται κάποιος στο κράτος), θα υπολογίσει το κόστος και το χρόνο του έργου της αποκατάστασης του φυσικού τοπίου και θα παρακολουθεί στενά την πορεία υλοποίησής του.

Για την πολιτεία μένουν πολλά άλλα να κάνει. Μερικά από αυτά είναι να κλείσει την εκκρεμότητα της σύνταξης των δασικών χαρτών της χώρας, να προχωρήσει στην ολοκλήρωση του δασολογίου, ξεκινώντας από τις ευαίσθητες περιοχές της Αττικής, να απλοποιήσει τις γραφειοκρατικές διαδικασίες στις δημόσιες υπηρεσίες που

ευνοούν καταπατητές, και κυρίως με τη στάση της να εμπεδώσει στους πολίτες το αίσθημα της σιγουριάς ότι τα θέματα προστασίας του περιβάλλοντος είναι πια πρώτη πολιτική προτεραιότητα.

Τα χρονικά περιθώρια στενεύουν. Πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι ως πολιτικό σύστημα έχουμε αποτύχει να προστατεύσουμε το περιβάλλον με τρόπο ουσιαστικό. Πρέπει να επαναπροσδιορίσουμε τα όρια του πολιτικά εφικτού, να τολμήσουμε να κάνουμε τα πράγματα διαφορετικά, να πάρουμε ρίσκα εμπιστευόμενοι αυτούς που αποδεδειγμένα και γνωρίζουν και νοιάζονται. Στης Πάρνηθας την ολόμαυρη ράχη κρίνεται η αξιοπιστία όλων μας.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ» στις 15 Ιουλίου 2007, σ. 26.